

CYNGOR SIR YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	18 Mehefin 2026
TEITL YR ADRODDIAD:	Cwynion am Ymddygiad a Gyflwynwyd i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC)
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Hysbysu'r Pwyllgor am y cwynion a gyflwynwyd i OGCC ynglŷn â (a) Cyngorwyr Sir a (b) Cyngorwyr Tref a Chymuned Lleol.
ADRODDIAD GAN:	Lisa Lord Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol a Dirprwy Swyddog Monitro (Locwm) lisalord@ynysmon.llyw.cymru
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxc@ynysmon.llyw.cymru

1. CYFLWYNIAD

Mae'r Pwyllgor Safonau yn derbyn diweddariad pob chwarter am y cwynion a gyflwynwyd i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC) ynglŷn â (a) Cyngorwyr Sir a (b) Cyngorwyr Tref / Cymuned.

2. DIWEDDARIADAU

2.1 Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 4 2025/26 yn gysylltiedig â Chyngorwyr Sir ar gael yn **Atodiad 1**.

2.2 Mae copi o'r adroddiad ar gyfer Chwarter 4 2025/26 yn gysylltiedig â Chyngorwyr Tref a Chymuned ar gael yn **Atodiad 2**.

3. CYNGHORWYR SIR

3.1 Mae OGCC yn ymchwilio i un achos yn ymwneud â Chyngorwyr Sir ar hyn o bryd; derbyniwyd y gŵyn ym mis Chwefror 2024.

4. CYNGHORWYR TREF A CHYMUNED

4.1 Bydd y Pwyllgor yn nodi'r cynnydd sylweddol mewn achosion yn gysylltiedig â Chyngorwyr Tref a Chymuned. Bydd y cwynion a'r hysbysiadau o benderfyniad yn cael eu hadolygu yn awr er mwyn nodi unrhyw dueddiadau a meysydd i'w datblygu yn y dyfodol.

5. CYLCHLYTHYR

- 5.1 Mae OGCC wedi cyhoeddi 10fed rhifyn (Ionawr i Mai) ei newyddlen chwarterol. Mae'r newyddlen ar gael yn [Ein cylchlythyr chwarterol: Ionawr - Mai - Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru](#)
- 5.2 Nodir bod OGCC wedi cyhoeddi Cynllun Strategol newydd ar gyfer 2026-2029. Gellir ei weld yma [Cynllun Strategol 2026-29](#)

6. ARGYMHELLIAD

- 6.1 Bod aelodau'r Pwyllgor Safonau'n nodi cynnwys **Atodiadau 1 a 2**.

ATODIADAU:

1	Adroddiad cwynion ar gyfer Chwarter 4 2025/2026 yn gysylltiedig â Chynghorwyr Sir.
2	Adroddiad cwynion ar gyfer Chwarter 4 2025/2026 yn gysylltiedig â Chynghorwyr Tref a Chymuned.

**CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYNGOR SIR YNYS MÔN - DIWEDDARIAD**

**UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” -REGARDING
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCILLORS – UPDATE**

Chwarter 4 (Ionawr- Mawrth 2026) – 2025/2026 – Quarter 4 (January – March 2026)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cynghorydd Sir / County Councillor	Aelod / Member	025515 202307670	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 08.02.2024	O yn parhau i ymchwilio'r gŵyn / O is continuing to investigate the complaint

**CWYNION A GYFLWYNWYD I'R OMBWDSMON – “O” – AC YMCHWILIADAU A WNAED GANDDO YNGHYLCH
CYNGHORWYR CYMUNEDOL A THREF - DIWEDDARIAD**

**UP TO DATE COMPLAINTS TO AND INVESTIGATIONS BY THE OMBUDSMAN – “O” - REGARDING
TOWN AND COMMUNITY COUNCILLORS – UPDATE**

Chwarter 4 (Ionawr- Mawrth 2026) – 2025/2026 – Quarter 4 (January – March 2026)

Enw'r Cynghorydd Name of Councillor	Enw'r Achwynydd Name of Complainant	Cyfeirnod y Ffeil File Reference (i) Un ni/Ours (ii) “O”	Dyddiad y Gŵyn - “O” Complaint date - “O”	Canlyniad Ymholiad “O” a'r dyddiad neu'r sefyllfa gyfredol Result of “O” Investigation and date or the current situation
Cynghorydd Tref / Town Councillor Cyngor Tref / Town Council	Cynghorydd/ Councillor	27242 202507077	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 14.11.2025	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 21.01.26
Cynghorydd Tref / Town Councillor Cyngor Tref / Town Council	Aelod o'r Cyhoedd Member of the Public	202507247	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 26.11.2025	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 21.01.26
Cynghorydd Tref / Town Councillor Cyngor Tref / Town Council	Cynghorydd/ Councillor	27331 202507944	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 19.12.2025	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 22.01.26

Community Councillor Community Council	Aelod o'r Cyhoedd Member of the Public	27395 202509040	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 28.01.2026	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 16.04.26
Community Councillor Community Council	Aelod o'r Cyhoedd Member of the Public	27396 202508435	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 06.01.2026	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 23.03.26
Cynghorydd Tref / Town Councillor Cyngor Tref / Town Council	Aelod o'r Cyhoedd Member of the Public	27493 202510094	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 03.03.26	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 30.03.26
Cynghorydd Tref / Town Councillor Cyngor Tref / Town Council	Aelod o'r Cyhoedd Member of the Public	27492 20250990	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 03.03.26	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 25.03.26 (reissued 30.03.26)
Cynghorydd Tref / Town Councillor Cyngor Tref / Town Council	Aelod o'r Cyhoedd Member of the Public	27491 202510020	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 03.03.26	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 29.04.26
Cynghorydd Tref / Town Councillor Cyngor Tref / Town Council	Cynghorydd/ Councillor	27517 202510275	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 16.03.26	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 22.04.26
Cynghorydd Tref / Town Councillor Cyngor Tref / Town Council	Aelod o'r Cyhoedd Member of the Public	27518 202510595	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 16.03.26	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 23.04.26
Cynghorydd Tref / Town Councillor Cyngor Tref / Town Council	Aelod o'r Cyhoedd Member of the Public	27526 202510637	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 18.03.26	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 27.04.26

Cynghorydd Tref / Town Councillor Cyngor Tref / Town Council	Aelod o'r Cyhoedd Member of the Public	27541 202510804	Gohebiaeth gyntaf gan O / First correspondence received from O: 24.03.26	Ni ddylid ymchwilio i'r Gŵyn / The complaint should not be investigated: 29.04.26
---	---	--------------------	--	---